

Qualifying the Process of Developing

an Interview Guide for Individual Interviews by the use of Focus Groups

Pedersen, Birgith; Grønkjær, Mette; Falkmer, Ursula Gerda Inge; Delmar, Charlotte

Publication date:
2014

Document Version
Accepted author manuscript, peer reviewed version

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Pedersen, B., Grønkjær, M., Falkmer, U. G. I., & Delmar, C. (2014). *Qualifying the Process of Developing: an Interview Guide for Individual Interviews by the use of Focus Groups*. Poster presented at Fagligt Selskab for sygeplejersker der arbejder med Udvikling og Forskning, Aarhus, Denmark.
<http://www.dsr.dk/fs/fs32/Landskonferencer/Sider/Landskonference-2014.aspx>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Program Landskonference 2014

'Morgen' af Marianne Markvad

Nye identiteter for patienter og sundhedspersonale

At Involvere, at Ignorere, at Invadere

Hvilke spor skal vi følge?

Fagligt Selskab for sygeplejersker der arbejder med
udvikling og forskning

Vi har på dette års landskonference valgt at have udstillere på den første konferencedag og ikke på konferencens anden dag. Det betyder, at der på konferencens første dag er sat ekstra tid af i pauserne til at besøge udstillerne.

Vi vil gerne opfordre alle deltagere til at besøge vores udstillere, der er med til at støtte vores konference.

PPS ▶ Praktiske Procedurer i **Sygepleje**

UniKalk
Hver dag - hele livet

HR

Hans Reitzels Forlag

Indhold

Velkommen til Landkonference 2014	5
Planlægningsgruppen 2014	6
Praktiske informationer	7
Program for den 25. marts 2014.....	8
Program for den 26. marts 2014.....	11
Præsentation af oplægsholdere.....	14
Posterpræsentationer	17
Noter	32

Fagligt Selskab for sygeplejersker der arbejder med
udvikling og forskning

INNOVATION
ANTI-AGE
DE FØRSTE RYNKER

Dokumenteret
3-dobbelt effekt

YsthéAL

- 88% færre rynker⁽¹⁾
- 40,8% mere fylde og elasticitet⁽²⁾
- 28,8% mere strålende teint⁽²⁾

3 unikke anti-age patenter

1

RETINALDEHYD
Den mest aktive form
for A-vitamin. Udglatter
og styrker huden

2

G.G.O.
Fremmer hudens
elasticitet

3

PRE-TOCOPHERYL
Kraftig anti-oxidant. 700
gange mere effektivt
end E-vitamin.

EAU THERMALE
Avène

Avène forhandles kun på apoteket • www.avene.dk

Uden
parfume

¹⁾ Opløst effektivitet. 221 kvinder – 21 dages brug.
²⁾ Klinisk studie. 23 kvinder – 8 ugers brug.

Laboratoires dermatologiques
Avène
PARIS

Velkommen til Landkonference 2014

Det er en stor glæde at byde velkommen til dette års landkonference for sygeplejersker, der arbejder med udvikling og forskning. I år er konferencens tema *"Nye identiteter for patienter og sundhedsprofessionelle"*.

Patientinvolvering, patientperspektiv og patientologi er begreber, der alle signalerer, at patienternes oplevelser, holdninger og beslutninger skal have og måske allerede har fået mere plads i samarbejdet og interaktionen med de sundhedsprofessionelle. At finde meningsfulde løsninger på de udfordringer, sundhedsvæsenet står overfor, kræver, at vi lytter til og inddrager patienterne. Men hvilken betydning har det i praksis? Hvordan anvender vi fx den viden, vi får om patienternes erfaringer i klinisk praksis? Er patienterne virkelig blevet vigtigere aktører i behandlingsforløbet? Har patienterne fået mere magt og øgede kompetencer? Disse forandringer stiller nye krav – ikke bare til patienterne, men også til sundhedspersonalet. Det er de forandrede roller og krav, landskonferencen sætter fokus på.

Vi er stolte af at kunne præsentere et bredt repertoire af oplæg og posterpræsentationer, der sammen bidrager til at belyse temaet fra henholdsvis et patient- og et fagprofessionelt perspektiv. Vi håber, at konferencen kan bidrage med inspiration, refleksion og nye tanker hos os alle.

Hav en rigtig god konference!

Med venlig hilsen
Planlægningsgruppen 2014

Planlægningsgruppen 2014

Region Midtjylland

- Anne Jacobsen, Udviklingssygeplejerske, Akutafdelingen, Hospitalsenheden Horsens
- Rikke Bælum Mortensen, Specialeansvarlig sygeplejerske, Hammel Neurocenter, Hospitalsenhed Midt
- Gitte Susanne Rasmussen, Klinisk sygeplejespecialist, Dermatologisk afd., Aarhus Universitetshospital, Ph.d.-studerende, Institut for Folkesundhed, Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet
- Christina Riis, Klinisk sygeplejespecialist, Karkirurgisk, Kirurgisk og Urologisk Afdeling, Hospitalsenhed Midt
- Bodil Sestoft, Klinisk sygeplejespecialist, Anæstesiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital
- Helle Svenningsen, Klinisk sygeplejespecialist, Anæstesiologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital

Fagligt Selskab for Sygeplejersker der arbejder med udvikling og forskning

- Kasserer Annesofie Lunde Jensen, Ph.d.-studerende ved Institut for Folkesundhed, Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet/Klinisk sygeplejespecialist, Endokrinologisk afd. MEA, Aarhus Universitetshospital
- Formand Ingrid Lysholdt, Sygeplejefaglig udviklingskonsulent, Aarhus Kommune

Praktiske informationer

Internet

Internetforbindelse hedder "Hermans". Der behøves ingen kode for tilslutning.

Festmiddag den 25. marts 2014

Tirsdag aften er der festmiddag med vin/vand. Efter middagen vil der være mulighed for at købe drikkevarer i baren.

Postersessions

Postersessionen onsdag formiddag består af to spor. Hvert spor indeholder en postervandring forbi 6 postere, hvor der vil være en kort præsentation af posteren samt mulighed for at stille spørgsmål.

Postervandringerne foregår samtidig. Posterne 1 til 7 udgør spor et, og posteren 8 -14 udgør spor to.

I år afholder vi posterkonkurrence med præmie til de tre bedste postere udvalgt af konferencedeltagerne. Stemmesedlen afleveres senest onsdag kl. 12.40 i kassen placeret ved spor et.

Evaluering

Alle vil modtage en mail med evalueringsskema. Vi håber I deltager i evalueringen af konferencen.

Program for den 25. marts 2014

09.00 **Registrering, kaffe, udstilling i foyer**

10.00 **Velkomst**

*v/ Ingrid Lysholdt, formand for Fagligt Selskab for
Sygeplejersker, der arbejder med Udvikling og Forskning*

Præsentation af conferenceprogrammet

v/ Bodil Sestoft og Gitte Susanne Rasmussen

10.15 **Patienten som partner – en nødvendig ide med ringe
plads**

*Oplæg v/ Erik Riiskjær, Chefkonsulent, CFK – Folkesundhed og
Kvalitetsudvikling, Region Midtjylland*

Efter 30 års tale om patientcentrering, og dokumentation af positive effekter for patienterne kan det undre, at ideen ikke har sat sig mere tydelige spor. Er der andre og stærkere institutioner i feltet, som driver udviklingen i en ikke-patientcentreret retning?

11.30 **Vågen i respirator**

*Oplæg v/ Anna Holm, Cand.cur., Opvågning Intensiv Terapi
Afsnit (OVITA), Aarhus Universitetshospital*

I en brydningstid inden for pleje og behandling af intensivpatienter tyder ny forskning på fordele ved at indføre et nyt sederingsregime uden brug af sedativa, hvormed dage i respirator og på intensiv reduceres. På nogle intensivafdelinger har det medført, at tracheostomerede og oralt intuberede patienter er vågne under respiratorbehandlingen. I et paradigmeskifte mod lettere eller slet ingen sedation er det væsentligt at inddrage patientens oplevelser i valg af pleje- og behandlingsstrategi. I oplægget sættes fokus på, hvordan det opleves at være vågen og oralt intuberet under respiratorbehandlingen på intensiv.

12.00 **Frokost og udstilling**

13.15 **Baderobotten – som medskaber af professionelle
identiteter**

*Oplæg v/ Kirsten Beedholm, Cand.phil., Ph.d., Adjunkt ved
Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet*

Sundhedsteknologi ledsages af store forhåbninger om øget selvforvaltning blandt brugere og øget effektivitet for sundhedsvæsenet. Med implementering af en baderobot i et dansk ældrecenter som eksempel vises, at sundhedsteknologi kan tilskrives succes uden at det har nogen praktisk effekt. Baderobotten tilskrives forskellige værdier og symbolske betydninger af henholdsvis ledere, sundhedsprofessionelle og brugere. Derved indgik den i ledernes og de sundhedsprofessionelles strategier i et sundhedsvæsen, der bl.a. kræver innovative og teknologiske løsninger.

14.00 **Mundtlige posteroplæg**

1) v/ Mia Toldam, Klinisk udviklingssygeplejerske
"De er jo så søde alle sammen" – Et udviklingsprojekt om patienternes oplevelser af kommunikationen i sygeplejen.

2) v/ Birgith Pedersen, MScN, Ph.D.-studerende
Qualifying the Process of Developing an Interview Guide for Individual Interviews by the use of Focus Groups.

14.45 **Udstilling, kaffe/te og kage i foyer**

15.30 – **Sygeplejerskers rolle og ansvar i det patient-centrerede**
16.15 **forebyggende arbejde**

*Oplæg v/ Kathrine Pii, Cand.mag. Ph.d.-studerende, Adjunkt ved
Institut for Sygepleje, Professionshøjskolen Metropol*

Forebyggende og sundhedsfremmende arbejde har i de seneste år været præget af en "patient-centreret" tilgang, som tager udgangspunkt i den individuelle patients særlige livsbetingelser og personlige motivation. Herigennem faciliteres, at den enkelte patient tager ansvar for egen sundhedstilstand og bedring. Dette er blevet beskrevet som en øget ansvarliggørelse af patienten – men hvad betyder denne ansvarsoverdragelse for sygeplejerskens professionelle ansvar? I oplægget retter jeg fokus på sygeplejerskens rolle og ansvar i det patient-centrerede forebyggende arbejde og diskuterer de forskelligartede værdier, som dette arbejde hviler på. Jeg peger på, at det patient-centrerede forebyggende arbejde både vurderes i forhold til at sikre patienters autonomi og i forhold til at påvise målbare effekter, hvilket sætter umage betingelser for sygeplejerskens professionelle ansvar.

17.45 **Udstillere og velkomstdrinks i foyer**

18.30 – **Festmiddag på Hermans med underholdning**
23.00

Program for den 26. marts 2014

08.00 **Generalforsamling for det Faglige Selskab for
Sygeplejersker, der arbejder med Udvikling og Forskning**

09.10 **Salen åbnes kl. 9.10**

Konferencens 2. dag indledes

v/Bodil Sestoft og Gitte Susanne Rasmussen

09.15 **Sygeplejerskerne i fremtidens offentlige sektor:
Professionalisme, patientopfattelse og motivation**
*Oplæg v/ Lotte Bøgh Andersen, Professor ved Institut for
Statskundskab, Aarhus Universitet*

Hvordan udvikler sygeplejerskernes professionalisme og professionelle status sig lige nu, og hvor stærkt står sygeplejerskerne sammenlignet med andre sundhedsfaggrupper? Hvordan spiller det sammen med tendenserne i den offentlige sektor til ændret opfattelse af patienter (og borgere generelt) som mere aktive bidragydere til egen sundhed? Kan alle patienter leve op til denne nye rolle, og hvordan ændres sygeplejerskernes identitet som resultat af deres ændrede forhold til patienterne? Samtidig diskuteres, hvordan sygeplejerskernes motivation bedst fastholdes i denne nye styringskontekst.

10.30 **Poster, kaffe og frugt i foyer**

10.55 **Postersessioner med "postervandring", der inkluderer 3
minutters præsentation og 2 minutters spørgsmål pr.
poster**

11.25 **"Brugerinddragelse – fra snak til handling"**

*Oplæg v/ Alexandra Brandt Ryborg Jönsson, Antropolog og
projektleder i Videnscenter for Brugerinddragelse i
Sundhedsvæsenet*

Trods mere end tyve års politisk, forskningsmæssig og klinisk fokus på brugerinddragelse er målet langt fra nået – og alle har deres egen opfattelse af, hvad brugerinddragelse i sundhedsvæsenet betyder. Med udgangspunkt i en undersøgelse af sundhedsprofessionelles forståelser af patientinddragelse vises, at de gode viljer og initiativer stadig er præget af, at det er uklart, hvad "det" egentlig betyder. Oplægget giver et indblik i de forskellige forståelser, der strækker sig fra informeret samtykke, til at indhente og anvende patientens viden, behov og ressourcer aktivt i tilrettelæggelse af behandlingen, og forsøger derefter at svare på: Hvad taler vi egentlig om? Baseret på national og international vidensindsamling introduceres og eksemplificeres brugerinddragelse i tre grene: individuel patientinddragelse, organisatorisk brugerinddragelse og inddragelse af pårørende.

Tilbage står vi med spørgsmålet om, hvordan vi kommer fra snak til handling. Oplægget vil med praktiske øvelser i kulturforståelse vise, hvad der skal til for at brugerinddragelse bliver en del af arbejdskulturen – når de organisatoriske rammer er i orden – og hvilken rolle den enkelte sygeplejerske spiller.

12.40 **Frokost og afslutning på posterkonkurrence**

13.30 Gruppebaseret patientuddannelse – Vejen til knoglevenlige beslutninger

Oplæg v/ Annesofie L. Jensen, MSA, Ph.d.-studerende, Institut for Folkesundhed, Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet/Klinisk sygeplejespecialist, Endokrinologisk afd. MEA, Aarhus Universitetshospital

Med udgangspunkt i en undersøgelse af patienter med osteoporose og deres deltagelse i gruppebaseret patientuddannelse diskuteres, hvad der kendetegner beslutningsprocessen i denne kontekst. Hvilken støtte søger patienterne i forhold til at kunne træffe "knoglevenlige" beslutninger og håndtere et liv med osteoporose? Hvorledes indvirker gruppeundervisningen på patienternes beslutninger, samt hvilken støtte tilbydes patienterne i beslutningsprocessen?

14.00 Kaffe/the og kage i foyer

14.30 Med hjernen og hjertet - om at involvere og kommunikere

Oplæg v/ Vibeke Arensbach, Kommunikationstræner og coach

Oplev et foredrag om at involvere og kommunikere krydret med de bedste af alle ingredienser; humor, glæde og overskud, der smitter.

16.00 Stafetten går videre til Region Sjælland

Tak for i år

v/ Ingrid Lysholdt, formand for Fagligt Selskab for Sygeplejersker, der arbejder med Udvikling og Forskning

Kom godt hjem

Præsentation af oplægsholdere

Lotte Bøgh Andersen

Ph.d. og professor på Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, samt tilknyttet KORA, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse. Hun forsker i offentlige ansattes adfærd, motivation og performance og har publiceret adskillige artikler i anerkendte tidsskrifter. Hun er medforfatter til debatoplægget "En innovativ offentlig sektor, der skaber kvalitet og fælles ansvar". Hun interesserer sig desuden for (og underviser i) anvendelse af både kvantitative og kvalitative metoder og har fx redigeret bogen "Metoder i statskundskab". Hendes nuværende forskning handler om ledelse i den offentlige sektor, hvor hun er projektleder på projektet LEAP, der er et eksperimentelt studie af 720 offentlige og private organisationer.

Vibeke Arensbak

Kommunikationstræner, Coach, Professionel koreograf og revyskuespiller med egen virksomhed siden 1992. Vibeke har 18 års erfaring fra erhvervslivet, heraf 8 år som leder. Hun har været observatør og ekstern konsulent på mere end 1.000 arbejdspladser og holdt mere end 5.000 foredrag. Siden 2009 har hun været Certificeret Enneagram Practitioner fra "THINK ABOUT IT". Vibeke Arensbak er kendt for sin humoristiske måde at fremlægge tingene på, så det bliver helt sikkert ikke kedeligt. Hun har observeret adfærd, kommunikation og de konflikter, det kan medføre, i mere end 15 år. Hun har set, hvad arbejdsglæde og trivsel gør ved en arbejdsplads og dens omgivelser, herunder også patienterne.

Kirsten Beedholm

Sygeplejerske, ph.d., cand. phil. i litteraturhistorie. Har siden januar 2011 været ansat som adjunkt på Institut for Folkesundheds, Sektion for Sygepleje, Aarhus Universitet. Hendes ph.d. omhandlede sygeplejefagets idehistoriske udvikling i det 20. århundrede. Aktuelt arbejder hun med at studere både tilsigtede og utilsigtede virkninger af teknologiske og organisatoriske tiltag, som udvikles i takt med ændringer i velfærdssamfundet. Hun har i mange år været optaget af, hvordan vi bruger og udvikler kvalitative forskningsmetoder inden for sygeplejeforskning, specielt ift. de potentialer, der ligger i konstruktivistiske forskningstilgange. Kirsten har skrevet en lang række artikler til videnskabelige tidsskrifter, faglige antologier og lærebøger om såvel sygeplejefagets udvikling, videnskabelige metoder og – på det seneste – sundhedsteknologi.

Anna Holm

Cand.cur. og ansat på Opvågning og Intensiv Terapi Afsnit (Ovita), Aarhus Universitetshospital. Blev uddannet sygeplejerske fra Aarhus sygeplejeskole januar 2010 og efterfølgende ansat på Ovita. I september 2011 begyndte hun at studere og blev færdig som cand.cur. i juni 2013. Hendes speciale omhandlede *oplevelsen af at være vågen og oralt intuberet under indlæggelsen på intensiv*. Dataindsamlingen var med afsæt i Kvale og Brinkmanns semistrukturerede livsverdensinterview. De transskriberede interviews blev analyseret med inspiration fra den franske filosof Ricoeur. Resultaterne fra specialet har inspireret til at udbygge og lave flere interviews, hvilket forhåbentlig fører til en eller flere artikler. Endvidere søger hun at optimere den daglige praksis på Ovita, således at resultaterne fra kandidatspecialet kan komme patienterne til gode.

Annesofie L. Jensen

Klinisk sygeplejespecialist, Endokrinologisk afdeling MEA, Aarhus Universitets Hospital, Master i Sundhedsantropologi. Er ph.d.-studerende ved Institut for Folkesundhed, Sektion for sygepleje, Aarhus Universitet. Hendes ph.d.-projekt undersøger, hvilke sundhedskompetencer patienter tilegner sig på en patientskole og bruger på en måde, som har en sundhedsfremmende effekt. I sin forskning og sit arbejde har hun desuden beskæftiget sig med udvikling af patientforløbsbeskrivelser, kropspleje til patienter med KOL samt hvorledes kropslige ændringer opstået på baggrund af sygdom påvirker patienterne. Hun har publiceret i både danske og engelske tidsskrifter og bøger, bl.a. i bogen "Encyclopedia of Body Image and Human Appearance", hvor hun er forfatter til kapitlet "Endocrine Conditions", og i "Patientperspektivet", hvor hun er medforfatter på kapitlet "Krop og fysisk Fremtoning".

Alexandra Brandt Ryborg Jönsson

Antropolog og projektleder i Videnscenter for Brugerinddragelse i Sundhedsvæsenet, hvor hun forsker i blandt andet inddragelse af udsatte borgere i primærsektoren, og multisygdom & ulighed. Alexandra har tidligere undervist i antropologi på Københavns Universitet og har en rækkeudgivne og kommende publiceringer om sundhed. Hun fungerer desuden som gæstereaktør på Tidsskrift for Forskning i Sygdom & Samfund på temanummeret om brugerinddragelse og er aktiv i forskellige videnskabelige og sundhedspolitiske fora.

Kathrine Pii

Ph.d.-stud., Cand. Mag. i antropologi, adjunkt ved Institut for sygepleje, Professionshøjskolen Metropol. Hun har fornyeligt indleveret sin ph.d.-afhandling fra Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, CBS. Hendes ph.d.-projekt undersøger, hvordan patientcentreret forebyggelse praktiseres i relationerne mellem sundhedsprofessionelle, patienter og teknologier og de nye former for ansvar det forebyggende arbejde medfører for både patienter og professionelle. Kathrine har bl.a. bidraget til bogen "At skabe en professionel. Ansvar og autonomi i velfærdsstaten" med kapitlet "Når ansvaret overdrages til patienten: Sygeplejerskers arbejde med patientcentreret forebyggelse". Kathrine underviser primært i videnskabsteoretiske og metodiske fag på sygeplejerskeuddannelsen og arbejder desuden med forskningsopgaver, der bygger videre på hendes ph.d.-afhandling og interesse for patientinddragelse og forebyggelse samt organisatoriske problematikker vedrørende implementering af nye arbejdsopgaver blandt sundhedsprofessionelle.

Erik Riiskjær

Chefkonsulent, CFK – Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, Region Midtjylland. Erik har gennem flere år forsket i begrebet patientcentrering på Aarhus Universitet. I sin forskning er han optaget af, at selv efter 30 års tale om patient centrering og dokumentation af positive effekter har ideen ikke sat sig tydelige spor. Erik har bidraget med en lang række artikler om måling og organisering. Lige nu er han aktuell med en ny bog, der er lige på trapperne: Patientcentrering – en nødvendig ide med ringe plads.

Posterpræsentationer

- Poster nr. 1:** Hvad er betydningsfuldt for patienterne efter en skulderoperation i dagkirurgisk regi?
- Poster nr. 2** "De er jo så søde alle sammen" - Et udviklingsprojekt om patienternes oplevelser af kommunikationen i sygeplejen (*mundtlig præsentation*)
- Poster nr. 3** Familiesygepleje i Onkologisk Afdeling, Vejle sygehus. Familiesamtaler – en intervention
- Poster nr. 4** Samarbejde på tværs - Et interaktionistisk studie om betydningen af kulturel viden hos sundhedsprofessionelle i Danmark
- Poster nr. 5** Family Centered Care skaber medinddragelse og tryghed
- Poster nr. 6** Nedre toilette – noget man skal vænne sig til
- Poster nr. 7** Sygepleje i særklasse – et kvalitetsforbedringsprojekt med fokus på fire af sygeplejens kerneområder
- Poster nr. 8** Qualifying the Process of Developing an Interview Guide for Individual Interviews by the use of Focus Groups (*mundtlig præsentation*)
- Poster nr. 9** Patientoplevelset kvalitet – stop op og lyt til patienten
- Poster nr. 10** Patienters og pårørendes oplevelser af aktiv deltagelse under indlæggelse for kronisk obstruktiv lungesygdom
- Poster nr. 11** Implementering af Magnet Modellen i en gastroenterologisk enhed mhp. at styrke faglig autonomi og trivsel
- Poster nr. 12** Kompetence på tværs – udvikling af tværfaglige samarbejds-kompetencer under uddannelse til fag og profession i sundheds-væsenet. En undersøgelse i social og sundhedsassistent-uddannelsen og jordemoderuddannelsen
- Poster nr. 13** Har kæden svage led? Et projekt om den fagprofessionelles forståelse og håndtering af søvnapnøpatientens compliansadfærd
- Poster nr. 14** Deep sternal wound infection after cardiac surgery: A phenomenological-hermeneutic approach to patients' experiences

Poster nr. 1

Hvad er betydningsfuldt for patienterne efter en skulderoperation i dagkirurgisk regi?

Lise Munch Heintzelmann, Inger Marie Taagaard, Anne Marie Schwartz Wiig,
Aarhus Universitetshospital, Dagkirurgisk Afsnit, Tage Hansens Gade 2, 8000
Aarhus C.
Kontaktmail: lisehein@rm.dk

Baggrund: Stadig flere patienter med komplekse problemstillinger tilbydes nu behandling i dagkirurgisk regi. Det stiller store krav til personalet om at kunne informere tilstrækkeligt til, at patient og pårørende har de bedste vilkår for rekonvalescens. På AUH flyttede skulderspecialet fra en dagkirurgisk enhed til en anden. I den proces blev der reduceret i sygeplejekontakterne.

Formål: Der var en bekymring om, hvorvidt færre sygeplejefaglige kontakter præ- og postoperativt ville forårsagede ringere betingelser for at opnå et optimalt postoperativt forløb og dermed være betydende for patientoplevelser postoperativt. Idet afsnittet ikke har kontakt med patienterne postoperativt, har der manglet viden om patientoplevelserne.

Hvad mener patienterne, der har størst betydning, når de skal klare sig hjemme efter en skulderoperation?

Hvilke behov var der for at ændre praksis i forhold til optimering af patientforløbet?

Metode: Litteraturgennemgang viste, at patienter der opereres i dagkirurgi profiterer af god forberedelse, hjælp fra pårørende samt postoperativ telefonsamtale med sygeplejerske. Vi lavede 19 kvalitative semistrukturerede telefoninterviews postoperativt med patienter efter elektiv skulderkirurgi. Der anvendtes en fænomenologisk tilgang samt strukturanalyse-modellen.

Resultater: Analysen viste, at det mest betydningsfulde for patienterne var et godt operationsresultat, kvaliteten af informationen samt pårørendeinddragelse.

Konklusion: Der var plads til forbedringer, specielt i forhold til den præoperative information samt pårørendeinddragelse i vores afsnit.

Perspektivering: Projektets resultater har medført, at afsnittet har justeret sygeplejen til patienter, der er opereret i skulderen. Derudover er der igangsat et mindre projekt med telefonisk postoperativ kontakt til patientgruppen.

Poster nr. 2

De er jo så søde alle sammen – "Et udviklingsprojekt om patienternes oplevelser af kommunikationen i sygeplejen" (mundtlig præsentation)

Mia Toldam, Pia Søe Jensen

Ortopædkirurgisk afdeling, afsnit 315, Hvidovre Hospital.

Kontaktmail: Anne-maria.toldam@regionh.dk

Baggrund: En landsdækkende patienttilfredshedsundersøgelse (LUP) har vist, at patienter er overvejende tilfredse med deres indlæggelsesforløb, men at områder som medinddragelse og information blev vurderet negativt af patienterne. På en almen ortopædkirurgisk afdeling på Hvidovre Hospital blev der på den baggrund igangsat en lokal undersøgelse af patienternes oplevelse af den sundhedsfaglige kommunikation.

Formål: Undersøgelsens formål var at afdække patienternes erfaringer med den sundhedsfaglige kommunikation, og hvilke faktorer der har betydning for, at patienten oplever at føle sig hørt og set. Ønsket var at drage læring af det, der blev oplevet som godt og udbrede den gode praksis.

Metode: Undersøgelsen er gennemført som et kvalitativt studie med 14 semistrukturerede interviews suppleret med en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse.

Resultat: De kvantitative data viser, at patienterne er overvejende tilfredse med den sundhedsfaglige kommunikation og deres behandlingsforløb. De kvalitative data fortæller, hvad det er der er vigtigt for patienterne i kommunikationen og mødet med sygeplejen. Der er identificeret to centrale områder, som enten har stor værdi for patienterne i forhold til mødet med sygeplejen, eller som omvendt påvirker deres oplevelse negativt. Det ene område er nærvær i kommunikationen, som bl.a. indbefatter øjenkontakt, opfølgende information, et imødekomende udtryk, at kende sygeplejerskens navn og omvendt. Et andet område er travlhed. Patienterne bliver negativt påvirket af at se og opleve travlheden. Deres kontakt til personalet er afhængig af de "travlhedssignaler", personalet sender, men ikke desto mindre bestræber patienterne sig ofte på at udvise forståelse for og accept af travlheden.

Konklusion og perspektivering: Det som patienterne peger på, og som fylder mest i forhold til oplevelse af kvalitet i plejen, er den enkelte sygeplejerskes verbale og nonverbale udtryk, med stor vægt på det nonverbale. For at anvende erfaringerne fra projektet til at forbedre patientkommunikationen, er afdelingen i fællesskab kommet frem til tre emner med tilhørende arbejdsgrupper, som skal arbejde videre med: 1. Modtagelsen af patienten, 2. Værdigrundlag for møde mellem personale og patient/pårørende, med udformning af konkrete anvisninger og mål for den verbale og nonverbale kommunikation i afdelingen, og 3. Undersøgelse af patientens oplevelse af besøgstider i afdelingen. Interventioner og undersøgelser skal overordnet højne kvaliteten i sygeplejen ved at understøtte den mellem menneskelige kontakt og anerkendelse, som projektet viser er vigtig for patienterne i deres oplevelse af kvalitet i plejen.

Poster nr. 3

Familiesygepleje i Onkologisk Afdeling, Vejle sygehus. Familiesamtaler – en intervention

Bodil Winther¹, Poul Bruun²

¹Onkologisk Afdeling Vejle Sygehus, Sygehus Lillebælt, ² Center for Udvikling og Samarbejde I Sundhedspraksis, Forskning & Innovationsafdelingen, UC-Lillebælt.

Kontaktmail: Bodil.winther@rsyd.dk

Baggrund: Når der optræder sygdom i en familie, bliver familierelationerne mere synlige end de er i hverdagen. Familien kan ses som et system, hvor de enkelte medlemmer gensidigt påvirker hinanden – udgørende familiesystemet. Når et familiemedlem bliver syg, dør eller drager omsorg for et andet familiemedlem, vil det påvirke de øvrige medlemmer, og familien vil forsøge at redefinere familien.

Den eksisterende forskningen vedrørende familiesamtaler bygger overvejende på Wrigth og Leaheys (2005) arbejder, der er inspireret af system-, kybernetik-kommunikations- og forandringsteori og fokuserer på interaktionen mellem medlemmer af familien. Inden for en nordisk kontekst har Benzein og Savemann (2008) beskrevet rammerne for sundhedsfremmende samtaler med familier ud fra systemperspektivet. Når samtaler tager afsæt i familiemedlemmernes fortællinger, og der bliver stillet refleksive spørgsmål, lærer alle af hinanden og finder ny mening med livet og sygdommen.

Formål: At afprøve og udvikle familiesamtaler til patienter med kræft og dennes familie med udgangspunkt i helhed, rehabilitering, sundhedsfremme

At udvikle familiesamtaler i sygepleje rettet mod menneskers evner til egen og fælles omsorg

Metode: Interventionsstudie, hvor interventionen er familiesamtaler.

Familierne inkluderes konsekutivt og med følgende kriterier: Familier til patienter diagnosticeret med cancer, patienten er mellem 18 og 70 år, behandling påbegyndt, familien er dansktalende og alle deltagere er 18 år eller derover og ønsker at deltage.

9 familier tilbydes hver 3 familiesamtaler over ni uger, hvor fokus er familiens evne til fælles omsorg, sundhedsfremme og rehabilitering. Familiesamtalerne gennemføres af sygeplejersker specialuddannet familiesamtaler. Hver samtale er planlagt til at vare ca. 60 minutter.

Perspektiver: Projektet afsluttes med en kvalitativ evaluering med endelig udvikling af programpakke for familiesamtaler i Onkologisk Afdeling.

Poster nr. 4

Samarbejde på tværs - Et interaktionistisk studie om betydningen af kulturel viden hos sundhedsprofessionelle i Danmark

Anne Bendix Andersen¹, Kirsten Beedholm², Raymond Kolbæk³, Kirsten Frederiksen²

¹Medicinsk afdeling, Høpitalsenhed Midt, Reg.hospitalet Viborg, ²Aarhus Universitet, HEALTH, Sektion for sygepleje, ³Center for sygeplejeforskning, Høpitalsenhed Midt, Regionshospitalet Viborg.

Baggrund: På trods af stor politisk opmærksomhed på nødvendigheden af samarbejde på tværs af sektorer i sundhedsvæsenet er dagligdagen udfordret af, at der langt fra er tale om ét samlet sundhedsvæsen men snarere om individuelle grupper af sundhedsprofessionelle, der har hver deres formål med at engagere sig i den enkelte patients forløb. Dette udmøntes i uenighed omkring ansvar for løsning af konkrete opgaver, uløste opgaver og endelig i, at patienterne oplever utryghed i deres møde med sundhedsvæsenet. Både national og international litteratur påpeger nødvendigheden af samarbejde på tværs af sektorer, men der er meget lidt viden om, hvad der skal til for at et sådant samarbejde vil kunne lykkes i praksis. Endvidere mangler der viden om, hvor vanskelighederne omkring det tværsektorielle samarbejde har deres udspring.

Det er veldokumenteret, at grupper af professionelle udvikler en egen selvforståelse og logik, der er medvirkende til at skabe en fagidentitet i gruppen. Projektets arbejdshypotese er, at de professionelles selvforståelse og egenlogik har betydning for den måde, hvorpå tværsektorielle opgaver løses, og dermed for kvaliteten af den pleje og behandling patienter med komplekse forløb modtager.

Formålet: Projektets formål er at undersøge, hvordan denne selvforståelse og egenlogik kommer til udtryk i de sundhedsprofessionelle praksis omkring komplekse patientforløb, der bevæger sig på tværs af institutioner og sektorer i sundhedsvæsenet.

Metode: Projektet er et kvalitativt projekt baseret på deltagende observation og interview. I projektets første fase gennemføres observationer med henblik på at afgrænse og inkludere nøglepersoner omkring de komplekse patientforløb. Dybdegående observationer og interviews foretages derefter ud fra en yderligere fastlagt plan.

Målgruppen for projektet er sundhedsprofessionelle nøglepersoner i to kommuner i Region Midtjylland samt sundhedsprofessionelle på to akut afdelinger ligeledes i Region Midtjylland. Dataindsamlingen vil foregå med udgangspunkt i komplekse patientforløb

Poster nr. 5

Family Centered Care skaber medinddragelse og tryghed

Birgitte Simonsen, Pernille Skovby

Intensivsygeplejersker, Børneintensiv og opvågning afd.

Kontaktmail: birgsimo@rm.dk.

Baggrund: Internationale undersøgelser viser, at patologiske stressreaktioner (PTSD) blandt forældre til børn indlagt på Børneintensiv er almindelige. Family Centered Care (FCC) har til formål, at hele familien er i fokus under barnets indlæggelse. Det betyder, at de sundhedsprofessionelle skal medinddrage og informere hele familien i plejen af deres kritiske syge barn. Det er anerkendt, at forældrenes deltagelse i barnets pleje under en hospitalsindlæggelse har betydning for udvikling af PTSD hos forældrene.

Formål: At undersøge:

- 1) Forældrenes grad af Acute Stress Disorder (ASD)
- 2) Hvordan forældrene oplevede den støtte de fik fra sygeplejerskerne
- 3) Sygdomstygndens betydning for udvikling af ASD (RACH)

Metode: En spørgeskemaundersøgelse, der inkluderede 118 forældre til børn, som havde været indlagt på Børneintensiv og Opvågning på Aarhus Universitetshospital i perioden august 2011 til august 2012. Forældrenes oplevelse af støtte fra sygeplejerskerne blev målt ved hjælp af The Nurse Parent Support Tool Manul. Graden af symptomerne på ASD hos forældrene blev undersøgt med ASD score. Sygdomstygnden blev målt ved RACH score.

Resultater: Blandt mødrene var der 18,2 %, der levede op til diagnose kriterierne på ASD, og 18,2 % som havde subkliniske symptomer. For fædrenes vedkommende var der 7,3 %, som levede op til diagnosekravene på ASD, og 22,0 % som havde subkliniske symptomer. Der var ingen sammenhæng mellem graden af ASD og RACH score. Forældrene var tilfredse med den støtte, som de modtog fra sundhedspersonalet.

Konklusion og perspektivering: Undersøgelsen viste, at der er forældre med ASD. Forældrene var tilfredse med den omsorg og støtte, som de modtog i afsnittet. Det kunne ikke påvises, at traumatisering kan reduceres hos forældrene via Family Centered Care. Men ved at tænke på familiernes individuelle behov og viden om at frygten for at miste deres barn ikke kan fjernes, kan en yderligere traumatisering måske hindres. Familien skal tænkes som enhed og ressource.

Poster nr. 6

Nedre toilette – noget man skal vænne sig til

Pia Lysdal Veje

UC Syddanmark Sygeplejerskeuddannelsen Sønderborg.

Kontaktmail: pvej@ucsyd.dk.

Baggrund: Nedre toilette er en velkendt plejeopgave, der er nødvendig i de fleste sygeplejekontekster. Det kan derfor godt være, at sygeplejersker har et afslappet forhold til, hvad der kommer ud af den anden ende, men for de fleste hører dette til en meget privat del af kroppen. I den intime pleje må sygeplejersken bevæge sig ind på intime kropsområder vi som mennesker vanligvis ikke deler med andre. Dette er absolut ikke uproblematisk. Det er nødvendigt at krydse både sociale og kulturelle grænser for at berøre den private krop, hvilket kan opleves som pinligt, ydmygende og krænkende. Med udgangspunkt i dette afgrænses til at undersøge, hvordan patienter oplever det at skulle have hjælp til nedre toilette. Der er tilsyneladende sparsomt med litteratur på området. Det er således denne tilsyneladende mangel på udforskning af patientperspektivet ved nedre toilette, som denne undersøgelse vil medvirke til at udfylde.

Formål: Har været at problematisere og undersøge, hvordan det opleves at få hjælp til nedre toilette. Dette for at synligøre den intime pleje samt for at undersøgelsens fund kan integreres i plejen med henblik på at værne om patientens tillid og blufærdighed.

Metode: Med udgangspunkt i et eksplorativt forskningsdesign er der foretaget seks kvalitative semistrukturerede interview.

Resultat: Analysen og meningskondenseringen åbnede mod otte temaer: Kvindelig pleje er knyttet til tryghed, Mandlig pleje kan opleves som truende ubehag, Den nødvendige renlighed er smertefuld, Overlegen ligegyldighed, Resignation og skæbne, Tavsheden er rar, Åbenhed i samtalen om intimplejen, Det er rart når sygeplejersken som en selvfølgelighed gør det rigtige.

Nedre toilette kan som intim pleje være særdeles problematisk for patienterne at lade andre udføre. Sygeplejen skal udføres med udgangspunkt i den enkeltes oplevelser, og det er derfor nødvendigt at forholde sig til oplevelser ved den intime pleje og andre lignende plejesituationer som tilsyneladende tages for givet er uproblematisk.

Poster nr. 7

Sygepleje i særklasse – et kvalitetsforbedringsprojekt med fokus på fire af sygeplejens kerneområder

Winnie Seidelin, Mette Egelund

Neurologisk Klinik, Rigshospitalet.

Kontaktmail: Winnie.seidelin@regionh.dk

Baggrund: Vidensmængden inden for sygepleje er i rivende udvikling og kliniske procedurer på umiddelbart simple områder kan derfor hurtigt blive forældet. Der fokuseres på følgende udvalgte kerneopgaver: **Obstipation**, fordi neurologiske patienter er særligt udsatte, og systematisk **mundpleje**, fordi det kan nedsætte risikoen for aspirationspneumoni. I forbindelse med en prævalensundersøgelse for tryksår blev problemstillinger i relation til **hudpleje** og **sårpleje** tydelige. Hvilket hudplejeprodukt var bedst at benytte? Patienter med komplicerede sår forekommer sjældent i klinikken, hvorfor kompetencer er svære at opretholde.

Formål:

At finjustere sygeplejerspersonalets kompetencer. At sikre, at den nyeste viden er tilgængelig i klinikken.

Metode:

Varighed: marts 2013 til marts 2014. 1. Kortlægning af klinisk praksis, 2. Litteratursøgning og studiebesøg, således at nyeste viden og erfaring inddrages i projektet, 3. Udarbejde arbejdsredskaber, 4. Starttemadag; "Rydde op"; Anskaffe nye plejeartikler; Undervisningsseancer i hverdagen, 5. Afslutningstemadag

Resultater: Der er afholdt tre identiske starttemadage, hvor hele sygeplejerspersonalet og ledere deltog og diskuterede sygepleje. **Obstipation:** Evidensen er sparsom i forhold til behandling med laksantia fra flere virkningsgrupper til samme patient. Principperne for behandling af obstipation er nu, at laksantia doseres en gang i døgnet, og der anvendes primært kun et præparat fra hver virkningsgruppe. **Mundpleje:** Klorhexidin interagerer med stoffer i dets nærhed, derfor undlader patienter i behandling med klorhexidin at børste tænder med tandpasta. Antal notater opgjort ved journalaudit i forhold til udført mundpleje er stort set uændret lavt. **Hudpleje:** Fedtprocenten samt patientens oplevelse er de vigtigste parametre for valg af hudplejeprodukt. Antallet af hudplejeprodukter er minimeret fra 10 til 7. **Sårpleje:** Afsnittenes depoter er blevet indrettet med tydelig markering af produktgruppe inden for sårbandager.

Konklusion: Det er afgørende, at den nye viden er materielt tilgængelig i klinikken. Der er fortsat behov for fokus på dokumentation af sygeplejens kerneopgaver. At arbejde med sygeplejens kerneopgaver er med til at øge den faglige stolthed.

Poster nr. 8

Qualifying the Process of Developing an Interview Guide for Individual Interviews by the use of Focus Groups

Mundtlig præsentation

Birgith Pedersen¹, Mette Grønkjær², Ursula Falkmer¹, Charlotte Delmar⁴

¹Department of Oncology. Aalborg University Hospital. Aalborg, Denmark,

²Aarhus University Hospital and Aarhus University Aarhus, Denmark, ³Clinical Nursing Research Unit. Aalborg University Hospital. Aalborg, Denmark.

Kontaktmail: birgith.pedersen@rn.dk.

Background: An interview guide provides consistency in interviews and serves as a tool that links the research problem, research questions and former relevant literature. In this case, our interest was to gain knowledge of women's perceptions to weight changes during treatment for breast cancer. However, the existing literature was considered insufficient to create our interview guide for individual interviews.

Objective: The aim of the study was to describe how conducting and analysing a focus group interview with five women experienced in weight changes during and after antineoplastic treatment for breast cancer could contribute to the development of an interview guide to be used in subsequent individual semi-structured interviews.

Methods: The focus group data was analyzed via the use of content and conversation analysis to focus on the meaning of what is said as well as how it is said.

Results: The interview and the subsequent content and conversation analysis revealed four main-categories that served as *thematic dimensions* to be used as headlines in the interview guide. Inspiration for the specific questions (*dynamic dimension*) was found through the whole process of analysis as well as during our reflections on how the focus group assisted us in creating the interview guide.

Conclusion: Listening to the women in the focus group, conducting and analyzing the data and the subsequent reflections provided rich descriptions of the women's experiences, feelings, knowledge and opinions concerning weight changes and enabled the creation of a dynamic interview guide that was translated into everyday language. The analysis revealed central aspects that need to be explored further: weight changes and associations with body-perception, existential meanings and coping strategies as well as an awareness of pre-understandings, which need to be considered in the individual interviews.

Poster nr. 9

Patientoplevelt kvalitet – stop op og lyt til patienten

Kristina Petersen

Gynækologisk/obstetrisk afdeling, Amager Hvidovre Hospital.

Kontaktmail: Kristina.petersen@regionh.dk

Formålet med indsatsen 'Patientoplevelt kvalitet: Stop op og lyt til patienten' på Amager og Hvidovre Hospital har været at skabe et større fokus på den patientoplevede kvalitet og hvordan medarbejdere fra alle faggrupper kan lære at lære af patienter og pårørende.

Når vi lytter til patienternes erfaringer og ønsker, kan vi tilpasse vores pleje og behandling, således at deres oplevelser bliver bedre.

At høre patienternes egne fortællinger har flere formål; 1) Vi får input til at forbedre patientforløbet; 2) Patienten oplever anerkendelse ved at blive lyttet til; 3) At lytte til patientens egen fortælling er en enorm motivation for medarbejderen, til at gøre noget nyt og noget bedre. Målet er, at det er en naturlighed frem for et krav at inddrage patienter og pårørendes erfaringer og oplevelser i det daglige arbejde.

Et pilotprojekt på barselsgangen har vist, at det bedste middel til at opnå dette mål er, når medarbejderen selv har en direkte og personlig oplevelse med patienterfaringer. Det skaber ejerskab og motivation til forandringerne.

I pilotprojektet blev der, blandt meget andet, arbejdet med skiltning i afdelingen og hvordan personalet kan lære af patienter og pårørende i forsøget på at gøre skiltning mere patientvenlig. Det blev tydeligt, at patienter og pårørende havde en masse input til, hvordan skiltning kunne hjælpe dem til at navigere rundt i afdelingen. De løsninger som blev valgt, har dels hjulpet patienter og pårørende til at finde rundt og har dels minimeret forstyrrelser af personalet og derved været med til at øge patientsikkerheden.

På baggrund af pilotprojektet, hvor der blev testet flere forskellige metoder til at lære af patienter og pårørende, er der udarbejdet en såkaldt værktøjskasse med forskellige metode- og analysekort. Som supplement til dette udbydes et værktøjskassekursus, hvor medarbejderne kan afprøve forskellige metoder til hvordan 'man spørger patienterne først', og igangsætter en lokal forbedring bagefter.

Poster nr. 10

Patienters og pårørendes oplevelser af aktiv deltagelse under indlæggelse for kronisk obstruktiv lungesygdom

Ingrid Charlotte Andersen¹, Thora Grothe Thomsen², Lise Hounsgaard³

¹Medicinsk Afdeling, Slagelse Sygehus, ²Kirurgisk Afdeling, Roskilde og Køge Sygehuse, ³Enheden for Sygeplejeforskning, Klinisk Institut, Syddansk Universitet.

Kontaktmail: ica@regionsjaelland.dk.

Baggrund: Sundhedsvæsenet har i stigende grad fokus på at understøtte patienter og pårørende i at deltage aktivt i eget behandlingsforløb. Patienter med svær grad af kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) og deres pårørende ser ud til at være særligt udfordrede på dette område, og mange støttes ikke tilstrækkeligt. Til brug for optimering af den eksisterende indsats er der behov for øget viden om de udfordringer, som er knyttet til den del af behandlingsforløbet, som foregår under indlæggelse for KOL i forværring.

Formål: At undersøge KOL-patienters og deres pårørendes muligheder for at deltage aktivt i behandlingsforløbet under indlæggelse på sygehus.

Metode: Der blev udført dybdegående interview med tre indlagte patienter med svær KOL sammen med hver en nærtstående pårørende. Interviewteksterne blev analyseret ved en fænomenologisk hermeneutisk metode.

Resultater: Analysen ledte frem til et hovedtema med tre tilhørende undertemaer. Hovedtemaet "At blive parat" viser, at aktiv deltagelse omfatter store bestræbelser på at forberede sig på udskrivelsen. Undertemaerne belyser modsætningsfyldte udfordringer i "at håndtere behov for hjælp og støtte", "at tage vare på behov for information" og "at forvalte behov for indflydelse".

Konklusion: Undersøgelsen viser, at aktiv deltagelse i et behandlingsforløb for svær KOL er en kompleks proces, som indlagte patienter og pårørende på forskellig vis lægger store kræfter i, og som er rettet mod forberedelse af hverdagslivet i eget hjem. Forandringer i sygdomstilstanden og den forestående udskrivelse repræsenterer transitioner, som kan udfordre deres muligheder for at være aktivt deltagende. Af stor betydning for, hvordan denne proces håndteres, er forhold, som er forbundet med personlig mestring og graden af støtte fra omgivelserne.

Perspektivering: Fundene kan bidrage til at vise behovet for interventioner, der i højere grad end nu inddrager de pårørende, samt medvirke til at øge de sundhedsprofessionelles forståelse for det arbejde, som KOL-patienter og pårørende gør, når de er aktivt deltagende under indlæggelsen.

Poster nr. 11

Implementering af Magnet Modellen i en gastroenterologisk enhed mhp at styrke faglig autonomi og trivsel

Susanne Heedegaard¹, Anne Kjærgaard Danielsen², Kirsten Ravn¹

¹Gastroenheden D, Herlev hospital, ²Senior Consultant, R&D

Baggrund: Gastroenheden D på Herlev hospital har 150 sygeplejersker ansat og modtager ca. 11.000 patienter årlig. Ved en trivselsundersøgelse for et år siden blev det åbenlyst, at sygeplejerskerne ikke oplevede tilstrækkelig kvalitet i deres arbejde og havde en følelse af, at trivsel og arbejdsglæde skulle fremhæves. For at fokusere både på faglighed og autonomi igangsatte ledelsen et projekt, som var stærkt inspireret af den amerikanske Magnet Model. Filosofien er, at en kulturændring i sygeplejen kan være med til at fremme trivsel, samt styrke faglig autonomi og kvalitet i sygeplejen.

For at styrke fagligheden og autonomien tog vi udgangspunkt i forskellige kliniske problematikker, som blev identificeret ved en række temadage for plejepersonalet. Særligt emner som væsketerapi, smertebehandling og palliation blev fremhævet, som daglige kliniske udfordringer.

For at arbejde struktureret og systematisk med de faglige spørgsmål dannede vi taskforce-grupper, som i magnet modellen svarer til arbejdsgrupper for de involverede sygeplejersker. Grupperne danner basis for inddragelse af højeste evidens indenfor området, dataindsamling i egen praksis, evt. afprøvning af ny interventioner. Uanset, hvilken problematik der arbejdes med er målet at inddrage kliniske data mhp. at sikre en databaseret tilgang til løsning af kliniske problemstillinger. Som led i modellen forpligter medlemmerne af taskforce-gruppen sig til hele arbejdsprocessen, som også omfatter implementering af evidensbaseret praksis i hele enheden.

Et eksempel på et projekt er undersøgelse af smertescoring, hvor de kliniske data er indhentet fra 41 patienter med diagnoserne appendicit, cholelithiasis og cholecystolithiasis.

Resultat: Vores data peger på, at > 40 % af patienterne er smertescoret samt at smertebehandlingen ikke har relation til dokumenteret VAS. Vi er nu ved at undervise personalet i korrekt brug af VAS og er spændte på effekten, når vi gennemfører en fornyet måling. Vi regner med, at vores projekt skal forløbe i endnu et års tid, og forventer, at det har en betydning for personalets oplevelse af autonomi og kliniske kompetence. Dette sidste monitoreres ved spørgeskemaundersøgelse blandt personalet i afdelingen.

Poster nr. 12

Kompetence på tværs – udvikling af tværfaglige samarbejds-kompetencer under uddannelse til fag og profession i sundheds-væsenet. En undersøgelse i social og sundhedsassistentuddannelsen og jordemoderuddannelsen.

Else Marie Majlund Mikkelsen¹, Birgitte Mørk Kvist²

¹Social- og sundhedsskolen i Silkeborg, ² Regionshospitalet Herning.
Kontaktmail: mm@sosusilkeborg.dk

Baggrunden: er den politiske opmærksomhed på at styrke tværfagligt samarbejde og sundhedsvæsenets forandringer med ændringer i organisering af arbejdet frem mod øget tværfaglighed. Den uddannelsesmæssige planlægning af de forskellige relevante uddannelser, som indgår i disse tværfaglige sammenhænge, danner baggrund for undersøgelse. Professionsuddannede jordemødre og erhvervsuddannede social – og sundhedsassistenter samarbejder i praksis, og der stilles spørgsmål til hvordan den teoretiske del i de to uddannelser kvalificerer til det tværfaglige samarbejde. I professionsuddannelsen er der indlagt et tværfagligt projekt, hvor flere professioner deltager. Tesen er, at projektarbejde kan være fremmende på udvikling af kompetencer til at indgå i tværfagligt samarbejde. I social- og sundhedsuddannelsen indgår samtlige områdefag i tværfaglige projekter.

Formål: Hvordan kan problemorienteret projektarbejde i den teoretiske del af henholdsvis erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent og professionsuddannelsen til jordemoder få betydning for udvikling af kompetencer til at arbejde sammen i et praksisfællesskab på tværs af profession og fag?

Metode: Den videnskabelige tilgang er deduktiv og undersøges kvalitativt ved interview af social- og sundhedsassistent elever og jordemoderstuderende. Kort tid før interviewet har elever og studerende deltaget i gruppebaseret tværfagligt projektarbejde. Forskningsspørgsmålene baseres på en fremstilling af det ideelle tværfaglige samarbejde og de kompetencer, der er nødvendige hertil, begge dele udledt gennem litteraturstudier. Den empiriske undersøgelse afdækker, hvorvidt disse kompetencer udvikles i de undersøgte uddannelser. Datamaterialet analyseres ud fra et socialkonstruktivistisk læringssyn og kompetenceforståelse. Et praksiseksempel på tværfagligt samarbejde danner baggrund for diskussion af dels projektarbejdsmetodens anvendelighed og dels analyseresultatet.

Resultat: Ud fra analyseresultaterne konkluderes, at det tværfaglige projekt på jordemoderuddannelsen giver stort læringsudbytte i forhold til at udvikle tværfaglige samarbejdskompetencer og jordemoderstuderende står rustet til deltagelse i en praksis, der går mod tiltagende tværfaglig organisering. Det tværfaglige projekt i social- og sundhedsassistentuddannelsen bidrager ikke overbevisende til udvikling af tværfaglige kompetencer. Den lokale udformning af det tværfaglige projekt på skolerne kan yderligere mindske udbyttet. Social- og sundhedsassistenten vil dermed generelt stå mindre rustet til deltagelsen i en praksis, der forandrer sig i retning af mere tværfaglig organisering.

Poster nr. 13

Har kæden svage led? Et projekt om den fagprofessionelles forståelse og håndtering af søvnapnøpatientens compliansadfærd

Dorte Krog¹, Lykke B. Skødeberg¹, Susanne Raakilde Jacobsen¹, Hanne Astrup Frederiksen¹, Medarbejdere² Lene Bastrup Jørgensen³

¹Søvnklinikken, Center for Planlagt Kirurgi, Hospitalsenheden Midt, Regionshospitalet Silkeborg, ²Alle i Center for Planlagt Kirurgi, Hospitalsenheden Midt, Regionshospitalet Silkeborg, ³Forskningsenheden i CPK.
Kontaktmail: Dorte.Krog@midt.rm.dk

Baggrund: Patienter med obstruktiv søvnapnø oplever nedsat livskvalitet og overskud, og har ofte svært ved at få såvel privatliv som arbejdsliv til at hænge sammen. CPAP-behandling af søvnapnø er velbeskrevet og effektiv, men litteraturen viser, at der er ringe behandlingscomplians.

Formål: Projektet ønsker at identificere faktorer af betydning for patientgruppens complians, samt at undersøge hvilke grunde eller rationaler, der ligger bag patienternes beslutning om at efterleve eller ikke efterleve den ordinerede behandling. Projektet lægger således op til at give patienterne en stemme i en forklaring af complians, samt i tilrettelæggelse af behandlingstilbud.

Metode: Projektet er bygget op omkring et kombineret design, hvor hensigten er at lade den kvantitative og den kvalitative analysemetode komplementere hinanden. 100 patienter fik aflæst compliansdata på CPAP-apparatet, og deltog i en spørgeskemaundersøgelse, hvor forskellige sociodemografiske data, oplysninger om sygdommens sværhedsgrad og bivirkninger til CPAP-behandling, blev indhentet. 40 ud af de 100 patienter deltog i semistrukturerede samtaler om måder at håndtere hverdagslivet med obstruktiv søvnapnø, oplevet livskvalitet og livsstilsrelaterede problematikker med betydning for CPAP-behandlingen, samt ønsker til behandlingstilbud.

Resultat: Analyserne viser, at patienternes gennemsnitlige compliansgrad er 75%, hvilket er 15% lavere end definitionen på god complians for CPAP-behandling af søvnapnø. Besvarelserne af spørgeskemaet viser, at complians er negativt korreleret med: Køn, civilstand, erhvervsaktivitet. Oplevet livskvalitet og nedsat seksuel lyst/evne. KRAM-faktorerne: kost, rygning, alkohol og motion Bivirkninger til behandlingen: På baggrund af de semistrukturerede samtaler, peges på tre overordnede problemstillinger, som kan være årsag til noncompliant adfærd: 1. Glemsomhed – hverdagslivets rutiner. 2. Stigmatisering – sygdommens, men også behandlingens, synlighed. 3. Selvregulering – beskyttelse af seksualitet, social identitet og det gældende normalitetsbegreb.

Perspektivering: Forslag til fremtidige udviklingsområder: Fokus på at opbygge partnerskab med patienten kommunikation med den kronisk syge patient. Livsstilsvejledning: KRAM og seksualitet. Patientinddragelse som arbejdskultur. Patientskole. Telemedicinsk enhed til hurtige, smidige og tværfaglige løsninger på compliansproblemer. Kvalitetsovervågning af tværfaglighed og vidensdeling.

Poster nr. 14

Deep sternal wound infection after cardiac surgery:

A phenomenological-hermeneutic approach to patients' experiences

Britt Borregaard¹, Birgitte Lerbæk Thomsen², Søren Bak³, Mette Spliid Ludvigsen⁴

¹Hjerte-, Lunge- og Karkirurgisk Afdeling T, Odense Universitetshospital, ²SDU, ³Hjerte-, Lunge og Karkirurgisk Afdeling T, OUH, ⁴Nyremedicinsk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Kontaktmail: Britt.borregaard@rsyd.dk.

Deep sternal wound infection is one of the most serious complications after cardiac surgery, and it is treated with negative pressure wound therapy, NPWT. In Denmark 3500 patients undergo cardiac surgery each year, and the incidence rate for postoperative infections are approximately 3.5%. The aim of the study is to explore how patients with deep sternal wound infection after cardiac surgery experience being hospitalized and treated with NPWT.

The method was designed within a phenomenological hermeneutics framework based on the French philosopher Paul Ricoeur's text interpretation theory. In-depth semi-structured interviews were conducted, and the patients were asked specific questions combined with the opportunity to narrate their experiences.

The findings of the study are 4 themes and 11 sub themes. The themes are: *"The importance of having an infection of the heart"*, *"The need for time one your own"*, *When it's difficult understanding the pathway* and *"The need for professionals to go through"*.

The study shows, among other things, that patients treated with NPWT after cardiac surgery experience to be mentally affected during the process. The patients describe both the infection and the following hospitalization as reason for changes in their mental state. They constantly feel a "lurking" inside and state the importance that the disease is located in the heart. The patients calls for continuity among professional caregivers and they describe how this could improve their hospitalization.

The study has added to the sparse knowledge on patients experiences to NPWT after cardiac surgery and it has an impact to patient care in the future. There is a need for increased focus on matching the information specific to this patient group, a possibility for privacy for the patients and more continuity in both treatment and care. There is also a need for more focus on psychological perspectives during hospitalization.

Fagligt Selskab for sygeplejersker der arbejder med
udvikling og forskning

Noter

Fagligt Selskab for sygeplejersker der arbejder med
udvikling og forskning